



Beporzók napja

Legyen március 10. a Beporzók napja!¹

A dinoszauruszok letűnése óta a zárvatermő növények és az őket beporzó állatok jelentős fejlődésen mentek át. Az ember főszereplővé lépett elő az evolúcióban. A virágos növények és mi ezer szállal vagyunk összekötve (babtól baracklekvarig, bútorfától biodízelig). Nem feledhető az a sok öröm sem, amit nekik köszönhetünk (illatos, tarka virágos rét, egy szép csokor virág), a sok beporzó és egyéb rovar pedig kell azért is, hogy legyen madárdal, és ne kelljen sokáig szagolni, amit nem szeretnénk.

Miért szenteljünk egy természetvédelmi jeles napot a beporzóknak?

- Európában mintegy 250 természetett növényfajt tartanak számon, ezek kétharmada rovarbeporzású. A mindennapi ételünk mintegy harmadához kellenek a beporzók.
- Évi 46 000 milliárd forintra becsülték a Földön a beporzók által elvégzett éves munkát.
- Az elmúlt években méhek tömege tűnt el a Föld színéről. Lényegesen kisebb ott a terméshozam, ahol a vadon élő beporzó rovarok is megfogyatkoztak, a házi méh nem pótolja őket.
- A Harvard Egyetemen beporzásra alkalmas parányi robotrepülőkkel kísérleteznek; sikerült drónnal pollent átvinni egyik növényről a másikra. Ez lenne a megoldás? Fenntartható ez? És mi lesz a mézzel? Egy kiló mézért méhecskék félmillió alkalommal repülnek ki a kaptárból, és amennyit repülnek, azzal 7-szer körülrepülhetnék a Földet. Mindez drónnal?

Az eszünk, a szemünk, fülünk, orrunk, nyelvünk, szívünk is diktálhatja, hogy a beporzókra figyeljünk, mert nélkülük elképzelhetetlen emberhez méltó életünk a Földön.

Tehát?

A beporzó élőlényekkel, azokon belül a rovarokkal kapcsolatos bajnak ezer formája van. Ezerféle a megoldás is, és nemcsak a mezőgazdász vagy környezetvédő szakembereknek illetve a termelőknek, hanem mindenkinek juthat belőle egy kicsi feladat, és ha jól csináljuk egy kicsi öröm is.

Segíts, hogy életre hívhassuk a Beporzók napját (március 10.)! Ha szeretsz kirándulni, ha az ablakodban szokott virágcserep lenni, ha szereted a gyümölcsöt, a mézet, ha van egyetlen gyümölcsfa is a környezetedben, akkor úgy érezheted, érted is van ez a mozgalom. Hívjuk fel mindenki figyelmét a természet szépségére, bonyolultságára, összefüggéseire, és kérjük, segítsenek megőrizni ezt a csodát önmagáért is, magunkért is.

Van két hónapunk, amíg tanulhatunk, taníthatunk, készíthetünk rovertanyát („darázsgarázs”, „rovarszálló”, „méhecskehotel”), kialakíthatunk sokféle rovarbarát kertet, tarthatunk rendhagyó tanórát, projektnapot. Március 10-én bulizunk, azután pedig mindezt folytatjuk, és kirándulhatunk, ápolhatjuk kertjeinket, leshetjük a kis beporzókat a virágokon és a nekik létesített fészkelőhelyükön, figyelhetjük, milyen sok hasznos rovarnak áldás a mi apró segítségünk. Évről-évre. sA lehetőségek gazdagításához hozzájárulhatsz te is.

Györfy Borbála és Vásárhelyi Tamás kezdeményezők

beporzoknapja@gmail.com

¹ Ez a felhívás a jeles nap előkészítésében remélt partnerek számára készült, akiknek véleményére, együttműködési szándékának kifejezésére számítunk. (Hosszú és nincs tele képekkel.) Korán küldjük, hogy legyen idő felkészülni.

*

Nem mi kezdtük ezt a fontos figyelemfelkeltő munkát. Igazán a teljesség igénye nélkül, ábécében:

Frekot Erika az Ady Endre Gimnáziumban (Bp. XIII. kerület),
Kovács-Hostyánszki Anikó és társai Vácrátóton az Ökoszisztéma Szolgáltatás Kutatócsoportban,
Kovács Szilvia Karcag város alpolgármestere tavaly a legszebb konyhakertek sorozatában,
László Zoltán Kolozsváron a Babes-Bolyai Tudományegyetemen,
Orbán Zoltán a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületben,
Sárospataki Miklós Gödöllőn a Szent István Egyetemen,
Vas Zoltán a Magyar Természettudományi Múzeumban.

Néhány civil szervezet és intézmény, akik partnerek már (valamilyen formában):

Magyar Környezeti Nevelési Egyesület
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Magyar Rovartani Társaság
Magyar Természettudományi Múzeum

Javaslatok az együttműködés formáira

A Beporzók napja (március 10.) egy tervezett, új természetvédelmi jeles nap. Önkéntesek ötlete, lelkesedése próbálja életre hívni. Ha szeretnél hozzájárulni, az alábbiak között választhatsz magadnak megfelelő magatartást, és feltöltheted tevékenységgel.

Szimpatizáns:

- aki nem legyint, hanem meghallja, meg akarja érteni a felhívást.

Pártoló:

- aki úgy érzi, hogy tenne is valamit, ha talál magának megfelelő feladatot,
- aki beszélget az ismerőseivel a beporzókról, az egész komplex problémáról,
- aki látja majd a (január 7-én egyelőre még csak tervezett) honlapot, Facebook oldalt, vagy az egyes jó híreket; ettől semmi nem lesz még jobb, de a helyzet ismertsége javul,
- aki letölt vagy beszerez tárgyilagos információt, és azt továbbküldi vagy kölcsönadja másoknak,
- aki hajlandó elgondolkodni azon, hogy nem minden rovar csípő szúnyog és fullánkos darázs, sőt, a rovarok nélkül összeomlana a jelenlegi földi élet.

Résztvevő:

- aki maga is létrehoz információs felületeket, információs anyagokat,
- aki segíti a beporzásban legfontosabb rovarvilág teljességének fennmaradását, aminek sokféle módja van:
 - cserepes virágok ajándékozása,
 - virágok ültetése, lehetőleg nem steril, hanem nektárban, virágpornban dús virágoké,
 - rovartanyák létesítése, ahol rovarok elbújhatnak, telelhetnek, ahol bölcsőt építhetnek utódaiknak; egy szem előtt lévő rovartanya a készítőjének vagy

használójának kiállítását is mutatja, és segít abban, hogy végül kevesebben legyenek, akik nevetnek a józanokon,

- rovarsarok megengedése gondozott kertben is, pl. egy nyíratlan gyepfolt,
- sok rovar által kedvelt vadvirágok kímélése, azaz látszólag gondozatlan terület gondozása a természetesség érdekében,
- rovarok által kedvelt növények ültetése (a levendula virágzása például a viráglátogatók igazi örömnöve),
- rovarbarát kert létrehozása az előbbiektől ennél több lehetőség felhasználásával,
- a poszméhek és más beporzók számára alkalmas élőhelyek létrehozása városi parkokban, közterületeken is,
- aki a maga megszokott lehetőségeit használja a beporzókért (pl. pedagógus aki a tanítványainak tanórát, témanapot tart, múzeum, amelyik kamarakiállítást szervez, újságíró, aki rámozdul a témára, kertész, aki kedvezőbb kertet hoz létre, virágtermelő, aki nektártermelő virágokat bőséggben árul, te aki... – te tudod legjobban),
- aki maga is közzéteszi saját eredményeit, jó példát is mutatva ezzel és az ismeretek terjedését is segítve.

Szervező:

- aki a saját köreiből (pl. a faluban, lakótelepen, a munkahelyén, tanári közösségben, vagy országos médiában) próbálja mozgósítani az embereket, akár szimpatizánsok, akár nem,
- aki beszáll nekünk segíteni, tanáccsal, szakanyaggal, munkával, hogy ennél többen váljunk szimpatizánssá, pártolóvá, aktív résztvevővé,
- aki segít pénzt vagy dologi támogatást szerezni azoknak, akiknek a programjához ez szükséges (pl. osztály-rovartanyához, rovarbarát iskolakerthez, tanösvényhez),
- aki maga kitalálja, hogy mit tehet, mit tegyen másokkal együtt a Beporzók napja (március 10.) meghonosításáért, ezen át a beporzókért, a gazdagabb természetért.

Ha értesítesz minket szándékaidról, igyekszünk nyilvánosságot adni nekik. Ha jó példát mutatsz, remélhetően lesznek követőid. Ha sokan leszünk, akkor a mindenkori Beporzók napja örömnöveppé és hatásos eseménnyé nőhet. Hatása lehet a természet iránti fogékonyságunk növelésére és hatása lehet a természet egészségesebb működésére – ami nekünk is jobb.

Néhány forrás:

http://mta.hu/tudomany_hirei/beporzo-meh-vadmeh-elelmiszer-termeles-termeshozam-ipbes-jelentes-106094

www.greenfo.hu (beporzókra keresve 71 találat)

www.mme.hu („darázsgarázs” keresőkifejezést használjuk)

www.step-project.net/ (EU projekt honlapja)

<https://instead.com/blog/insect-hotel/>

www.xn--sav-berlingen-zob.de/wildbienenschutz.htm

www.greenpeace.org/hungary/hu/Mivel-foglalkozunk/Meregmentes-jovot/Ovjuk-meg-a-meheket/

http://rovarok.blog.hu/2013/12/20/az_ev_rovara_2014_foldi_poszmeh

<https://qubit.hu/2018/01/08/godolloi-border-collie-bevetesen-miert- lenne-tragedia-ha-eltunnenek-a-poszmehek>

<http://ecolounge.hu/vadon/eldolt-a-meheknek-is-lesz-vilagnapjuk>